

MATEMATIKA, 4. razred

Učna tema: DENAR

CILJI

- Razumeti vrednost različnih denarnih kovancev in bankovcev ter pravilno računati z njimi.
- Seznaniti se z osnovnimi enotami za izračunavanje stroškov pri nakupih in prodaji ter izvajati preproste izračune.
- Razviti sposobnost reševanja besedilnih nalog, ki vključujejo denarne zneske in pri tem pravilno uporabiti matematične operacije..

Potek ure

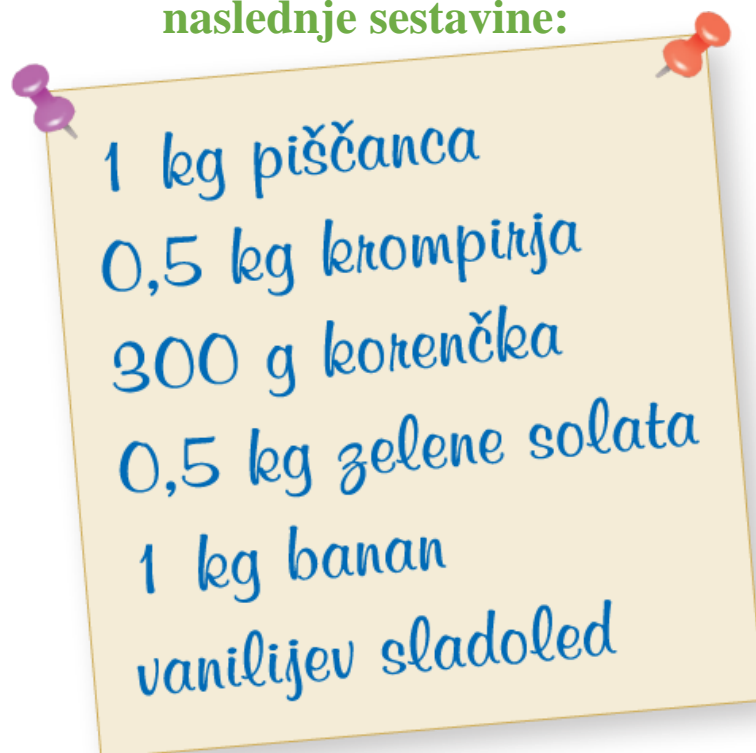
Večina članic Evropske unije uporablja skupno denarno enoto evro. V Sloveniji je evro uradno plačilno sredstvo od 1. 1. 2007. Za evro uporabljamo kratico EUR in simbol €.

Bankovci so izdani v sedmih različnih vrednostih, kovanci pa v osmih.

V naslednjih urah matematike se bomo naučili seštevati in odštevati decimalna števila ...

Tina je z babičino pomočjo mam hotela presenetiti s kosilom. Na razpolago je imela 15 €. Skupaj z babico sta sestavili jedilnik. Pripraviti sta hoteli pečenega piščanca s krompirjem in korenčkom, solato ter pečene banane z vanilijevim sladoledom. Iz trgovine sta potrebovali naslednje sestavine:

V trgovini sta našli vse potrebne sestavine. Poglejmo, koliko stanejo.

Presodi, ali je spodnja izjava pravilna ali nepravilna.
Tini je 15 € zadostovalo za nakup vseh sestavin.

Jure je želel svoje starše presenetiti s sadno solato. Doma je našel nekaj jabolk in banan, z vrta pa je prinesel sveže jagode.

Manjkala je samo še smetana. Odpravil se je v trgovino. V košarico je poleg smetane dal še 1 kg grozdja.

Cena za 1 kg = 3,81 €

1,37 €

Pogledal je v denarnico in ugotovil, da ima s seboj 5,50 €. Ali bo to dovolj, da bo lahko kupil, kar ima v košarici?

Poveži slaščico z ustrezno količino denarja.

 4,20 €		
 0,82 €		
 2,35 €		
 1,75 €		

DECIMALNI ZAPIS

Mama se je odpravila na tržnico, da nakupi svežo zelenjavo. Pri branjevki Majd je kupila eno glavo solate. Prisluhni, koliko stane.

Mama je plačala z evri, tako kot je prikazano spodaj. Branjevka pa ji je znesek zapisala na listek.

		<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; text-align: center;"><h1>1,17 €</h1></div>
		

Cene zapisujemo v evrih in centih, ločenih z vejico.

$$1 \text{ €} = 100 \text{ centov}$$

Vejica, ki razmejuje evre od centov, je **decimalna vejica**.

Beremo: *en evro sedemnajst centov* ali *ena cela sedemnajst evra*.

EVRI, CENTI

Jasna se je odločila izprazniti svoj hranilnik.

Koliko denarja se je nabralo v njenem hranilniku?

NAMIG

Seštej evre posebej in cente posebej.

V Jasninem hranilniku je $10 \text{ €} + 5 \text{ €} + 2 \text{ €} + 1 \text{ €} = \square \text{ €}$ in
 $50 \text{ centov} + 20 \text{ centov} + 20 \text{ centov} + 20 \text{ centov} + 10 \text{ centov} + 5 \text{ centov} + 2$
 $\text{centa} + 1 \text{ cent} + 1 \text{ cent} = \square \text{ centov}$.

Upoštevamo povezavo med evri in centi: **1 € = 100 centov**.

129 centov = 1 € 29 centov

$18 \text{ €} + 1 \text{ €} 29 \text{ centov} = \square \text{ €} \square \text{ centov}$

Zapišimo količino denarja iz Jasninega hranilnika še z decimalnim zapisom.

19 € 29 centov = $\square, \square \text{ €}$.

Kateri zapisi predstavljajo enako količino denarja? Poveži jih.

1,37 €		5 € 10 centov
21,52 €		21 € 52 centov
5,10 €		13 € 7 centov
10,05 €		10 € 5 centov
5,01 €		225 centov
13,07 €		137 centov
2,25 €		5 € 1 cent

Za vajo rešimo še nekaj interaktivnih nalogic ...

<https://www.thatquiz.org/sl/practice.html?money&j=8&l=3&m=2kc0&n=a&p=1ug>

Tudi v delovnem zvezku so naloge, ki nam bodo pomagale utrditi znanje. Lotimo se jih.

TO ZNAM, ŽE NEKAJ VELJAM

1. Dopolni.

a) Enoti, v katerih v Sloveniji izražamo denarne vrednosti, sta _____ in _____.

b) $1 \text{ €} = \text{_____ c}$

Minuta za poštevanko

$7 \cdot \square = 49$

$3 \cdot \square = 24$

$6 \cdot \square = 30$

$9 \cdot \square = 45$

VAJA DELA MOJSTRA

3. Zneske zapiši z evri in centi.

a) $3,65 \text{ €} = \text{_____ €} \text{_____ c}$

d) $31,01 \text{ €} = \text{_____}$

b) $0,99 \text{ €} = \text{_____}$

e) $142,80 \text{ €} = \text{_____}$

c) $15,90 \text{ €} = \text{_____}$

f) $105,00 \text{ €} = \text{_____}$

č) $26,05 \text{ €} = \text{_____}$

g) $0,02 \text{ €} = \text{_____}$

4. Zneske zapiši z evri. Uporabi decimalno vejico.

a) $5 \text{ € } 20 \text{ c} = \text{_____}$

d) $10 \text{ c} = \text{_____}$

b) $17 \text{ € } 95 \text{ c} = \text{_____}$

e) $1 \text{ c} = \text{_____}$

c) $99 \text{ c} = \text{_____}$

f) $50 \text{ € } 9 \text{ c} = \text{_____}$

č) $40 \text{ c} = \text{_____}$

g) $110 \text{ € } 6 \text{ c} = \text{_____}$

$6 \text{ € } 50 \text{ c} = 6,50 \text{ €}$
 $6 \text{ € } 5 \text{ c} = 6,05 \text{ €}$

POGLEJMO ŠE REŠITVE...

3.

a) 3 € 65
b) 99 c

c) 15 € 90 c
č) 26 € 5 c

d) 31 € 1 c
e) 142 € 80 c

f) 105 €
g) 2 c

4.

a) 5,20 €
b) 17,95 €

c) 0,99 €
č) 0,40 €

d) 0,10 €
e) 0,01 €

f) 50,09 €
g) 110,06 €

5.

a) 73,66 €
b) 9,49 €

c) 0,65 €
č) 12,05 €

d) 105,04 €

Minuta za poštevanko:

9, 7, 4, 6

6.

a) >
b) >

c) <
č) <

d) >
e) =

f) >
g) <

7.

R: $12,49 \text{ €} + 6,50 \text{ €} = 18,99 \text{ €}$

O: Marko bo moral za nova oblačila odšteti 18,99 €.

8.

R: $15,20 \text{ €} - 9,00 \text{ €} = 6,20 \text{ €}$

O: Ostalo ji je 6,20 €.